

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån

Närvarande
HJ, RH, AH, AR, CW

Frånvarande
VT, AH-J, FK

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Viceantråd
Harry Jansson

Föredragande
Minister
Annika Hambrudd

Protokollförelse
Jurist
Joel Bremius

Nr 14

Utlåtande om begränsningar som gäller
förplägnadsverksamhet i 58 a § (727/2020) i lagen om
smittsamma sjukdomar och i statsrådets förordning om
temporär begränsning av förplägnadsrörelsers
verksamhet i syfte att förhindra spridning av en smittsam
sjukdom

ÅLR 2021/1526

26 S3

Beslut

I samband med utlåtande om statsrådets förordning (ÅLR 2020/10129) anmälde minister Annette Holmberg-Jansson sig jävig i ärendet. Landskapsregeringen bedömde att grund för jäv förelåg i enlighet med 24 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland. Landskapsregeringen beslöt att minister Annette Holmberg-Jansson var jävig i ärendet. Landskapsregeringen konstaterar att det ifrågavarande ärendet rör samma sak varmed även det omfattas av jävsbeslutet.

Landskapsregeringen beslöt att skicka utlåtande enligt **bilaga 1 S321P11** till social- och hälsovårdsministeriet om begränsningar som gäller förplägnadsverksamhet i 58 a § (727/2020) i lagen om smittsamma sjukdomar och i statsrådets förordning om temporär begränsning av förplägnadsrörelsers verksamhet i syfte att förhindra spridning av en smittsam sjukdom.

Hänvisning
Er begäran om utlåtande 19.2.2021

Social- och hälsovårdsministeriet
PB 33
FIN-00023 STATSRÅDET

Kontaktperson
Joel Bremius, +358 18 25 000 (vxl)
E-post joel.bremius@regeringen.ax

kirjaamo@stm.fi
ismo.touminen@stm.fi

Ärende

Utlåtande om begränsningar som gäller förplägnadsverksamhet i 58 a § (727/2020) i lagen om smittsamma sjukdomar och i statsrådets förordning om temporär begränsning av förplägnadsrörelser verksamhet i syfte att förhindra spridning av en smittsam sjukdom

Landskapsregeringen har 19.2.2021 mottagit en begäran om utlåtande från social- och hälsovårdsministeriet om begränsningar som gäller förplägnadsverksamhet i 58 a § (727/2020) i lagen om smittsamma sjukdomar och i statsrådets förordning om temporär begränsning av förplägnadsrörelser verksamhet i syfte att förhindra spridning av en smittsam sjukdom. Social- och hälsovårdsministeriet ber i begäran om utlåtande en bekräftelse på den uppgiften att det med beaktande av landskapets lagstiftning inte genom nämnda förordning av statsrådet är möjligt att begränsa antalet kunder i förplägnadsrörelser till exempel från de maximiantal som fastställts i serverings- eller bygglagstiftningen. Social- och hälsovårdsministeriet frågar till denna del hurdana möjligheter landskapets handlingsplan ger för att se till att det är tillräckligt stort avstånd mellan kunderna och ger landskapsregeringen tillfälle att framföra också andra synpunkter som hänför sig till beredningen av förordningen.

Landskapsregeringen har i flera tidigare utlåtanden konstaterat att den åländska lagstiftningen och serveringstillstånden på Åland skiljer sig från motsvarande i riket varför det inte är möjligt att begränsa kundantalet i förplägnadsrörelser på Åland utgående från 58 a § i lagen om smittsamma sjukdomar. Detta gäller även om meningen "motsvarande landskapslagstiftning" skrivs in då motsvarande reglering i lag inte finns på Åland och då regleringen inte rör smittskydd.

Hittills har ett tillräckligt stort avstånd mellan kunderna kunnat upprätthållas utgående från de bestämmelser om allmänna skyldigheter för den som bedriver förplägnadsverksamhet och bestämmelser om kunders vistelse och placering som finns i 58 a § i lagen om smittsamma sjukdomar och 2 och 3 §§ i **statsrådets förordning** om temporär begränsning av förplägnadsrörelser verksamhet i syfte att förhindra spridning av en smittsam sjukdom (FFS 942/2020), övriga bestämmelser i smittskyddslagen, övrig tillämplig landskapslagstiftning, givna rekommendationer och genom en direkt dialog med förplägnadsrörelserna i fråga.

Epidemiläget på Åland

Åland befinner sig sedan 20.2.2021 i epidemins spridningsfas. Epidemisituationen på Åland försämrades snabbt under den gångna veckan. Under vecka sex och sju konstaterades 49

fall på Åland, motsvarande en 14-dagarsincidens på 163 / 100 000. Bland dessa fall finns två där samhällssmitta inte kunnat uteslutas. Åland är således för närvarande i en epidemisituation som är betydligt värre än vad som bedömts motsvarande tillräckligt för inträde i spridningsfasen. Eftersom det utgående från nuvarande epidemisituation på Åland förelåg fara för liv och hälsa att invänta beslut från statsrådet utgav landskapsregeringen 20.2.2021 istället en rekommendation till förplägnadsrörelserna på Åland att begränsa sina öppettider för kunder till kl. 23:00 och serveringstider för alkoholdrycker till kl. 22:00. Detta är i enlighet med de begränsningsåtgärder för epidemins spridningsfas som anges i den av landskapsregeringen antagna handlingsplanen för hantering av covid-19-epidemin på Åland (reviderad 28.1.2021, ÅLR 2020/8256).

Landskapsregeringen har i flera tidigare utlåtanden konstaterat generellt att regionala organ bättre anpassat kan ta ställning till eventuella begränsningar och åtgärder som krävs för att bekämpa covid-19-epidemin och konstaterat specifikt att bestämmelserna i 58 a § i lagen om smittsamma sjukdomar skiljer sig från många andra befogenheter i lagen då begränsningar ska fastställas centralt genom förordning av statsrådet och inte genom förvaltningsbeslut regionalt.

Sammantaget anser Ålands landskapsregering således att 58 a § i lagen om smittsamma sjukdomar bör ändras så att landskapsregeringen regionalt utgående från Ålands särförhållanden och utgående från tillämplig landskapslagstiftning samt förvaltningsbehörigheten inom smittskydd enligt 30 § 9 punkten självstyrelselagen (1991:71) för Åland ges stöd att på Åland genom förvaltningsbeslut begränsa förplägnadsrörelsernas öppethållningstider och serveringstider. För att skyndsamt kunna hantera ändrade epidemisituationer utreder landskapsregeringen även möjligheten att utgående från 18 § 13 punkten självstyrelselagen för Åland rörande lagtingets lagstiftningsbehörighet i frågor om tillstånd till utskänkning av alkoholdrycker, 5a § landskapslagen (1995:92) om tillämpning på Åland av alkohollagen, tillämpliga bestämmelser i smittskyddslagen och 26 § i rikets alkohollag (FFS 1143/1994) som är gällande på Åland utfärda en förordning rörande villkor för utskänkning och tillstånd till utskänkning av alkoholdrycker under nu rådande covid-19-epidemi.

Vicelantråd

Harry Jansson

Minister

Annika Hambrudd

FÖR KÄNNEDOM

Ålandsminister Anna-Maja Henriksson, anna-maja.henriksson@om.fi
Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi
Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@om.fi
Viveca Arrhenius, social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@stm.fi
Anna Kumpula, social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@stm.fi